

Motion: Återskapa medborgarrelationen -“Avveckla New Public Management”

Bakgrund

Under lång tid till har kommunala och regionala förvaltningar runt om i Sverige starkt präglats av NPM (New public management) som en metod att styra och leda verksamheter. Bakgrunden till NPM var föreställningen om att ledningen av offentlig verksamhet var resurskrävande och inte tillräckligt effektiv utan skulle efterlikna industriella processer.

Men syftet med statlig, regional och kommunal verksamhet är att tillgodose medborgare och samhällsinvånare en service och en välfärd som skapar förutsättningar till den enskilde i ett samhälleligt kollektiv, att leva ett bra och gott liv. Den del av samhället som utgörs av Region Norrbotten existerar enbart i relation till sina medborgare. Även om Region Norrbotten agerar i samspel med både stat, kommuner och andra regioner är dess främsta syfte att tillhandahålla en välfärd och en samhällsservice åt de medborgare som är bosatta eller vistas i regionen/länet.

Vi är medborgare, inte kunder.

När vi adresserar medborgaren som kund, förflyttar vi relationen till att vara något annat än det den faktiskt är. Att vara kund är ingen rättighet, att vara kund är villkorat. För att få vara en kund krävs en motprestation, ofta genom betalning och om denna uteblir upphör kundrelationen.

Medborgarskapet är något helt annat, med den följer skyldigheter såsom att betala skatt och rättigheter som att kunna få försörjningsstöd vid behov, eller andra insatser från kommunen, hälso- och sjukvård från regionen, osv. Dessa rättigheter är garanterade, även om den enskilde inte har förmågan att betala skatt. Det innebär att medborgaren faktiskt har en starkare ställning än kunden, framförallt är medborgarna jämlika och kan inte sorteras in efter köpkraft.

Redan idag när vi tar ut avgifter för vårdbesök, hjälpmedel, och mycket annat, innebär det att steg tagits som gynnar de köpstarka framför de som inte har samma förmåga. Steg för steg förvandlas samhället genom de beslut politiken fattar, vägleda av de värderingar som råder och accepterats. Begrepp som kund och medborgare är sådana värdeord som anger en riktning och som antingen möjliggör eller omöjliggör framtida vägval.

Därför yrkar vi att regionfullmäktige skall besluta att:

återskapa medborgarrelationen genom att Region Norrbotten aldrig använder begreppet kund i sin relation till medborgarna.

Glenn Berggård, Vänsterpartiets regiongrupp